

és Abbazia vidékére tett tavaszi kirándulás eredményét, foglalják össze e czikkben. Kiemelendő:

Ophioglossum vulgatum L. (in valle Drvenik kokan pr. Cirkvenica), *Muscari comosum* β . *nephrocarpon* POSP. (im Arbe), *Hesperis glutinosa* Vis. (Cirkvenica), *Cytisus spinescens* SIEB. (Jablanac), *Tordylium apulum* L. (Jablanac), *Vincetoxicum fuscatum* RB. (Arbe) *Linaria simplex* (W.) DC. (Arbe, pr. Barbato), *Hieracium macrodon* NP. (*stuposum-silvaticum*) (inter Zengg et Sveti Juraj leg. DEGEN, det. ZAHN.)

Budinszky K. A protoplasma mozgásra vonatkozó ismereteink jelen állásának áttekintő összefoglalása. (Uebersichtliche Zusammenfassung des gegenwärtigen Standes unserer Kenntnisse über die Plasmabewegung). Növ. Közl. VII. (1908), p. 67—71. Beibl. (14).

Szerző ezen czikkében egy valóban elismerésre méltó munkát végzett, amidőn könnyen áttekinthető, szerkesztésben chronologikus sorrendben állítja össze a czimben foglalt kérdésre vonatkozó különböző elemleteket.

Jablanac. Insel Arbe, Veglia, Fiume und Abbazia. Hervorzuheben sind:

Verf. hat sich der dankenswerten Aufgabe unterzogen, die bisher veröffentlichten Anschauungen über die im Titel genannte Frage in übersichtlicher, chronologischer Reihenfolge zusammen zu stellen.

Jávorka S. Kmet András emlékezete. (Nachruf an ANDREAS KMET.) Növ. Közl. VII. (1908), p. 77—78.

Moesz Gusztáv: Székely és csángó növénynevek. (Székler- und csángó Pflanzennamen). Magyar Nyelvőr IV, 1907.

Érdekes gyűjteménye a Brassó- és Háromszék megyében gyűjtött népies növényneveknek.

Eine interessante Sammlung volkstümlicher Pflanzennamen aus dem Brassóer und Háromszéker Comitete.

Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über ausländische botan. Arbeiten.

Dr. István Győrffy: Über die vergleichenden anatomischen Verhältnisse von *Physcomitrella patens* (Hedw.) Br. et Sch., *Physcomitrium pyriforme* (L.) Brid., *Physcomitrium sphaericum* (Ludw.) Brid. und *Physcomitrella Hampei* Limpr. [*Physcomitrella patens* (HEDW.) ♀ × *Physcomitrium sphaericum* (LUDW.) ♂, resp.: *Physcomitrella patens* (HEDW.) ♀ × *Physcomitrium pyriforme* (L.) ♂]. — Mit 23 Original-Abbildungen im Texte. — «Hedwigia», Band XLVII. p. 1—59.

Szerző az általános részben (p. 2—4) tárgyalja az eddig ismeretes moha-hybridatiókat s a vizsgálati anyag beszerzési helyeit s a főbb irodalmi munkákat. [A nemrégiben, W. E. NICHOLSON-tól a «Revue Bryologique»-ban 32e année, 1905, N° 2 «Notes on two forms of hybrid Weisia» czímen leírt (p. 19—25) és lerajzolt, — t. i. *Weisia crista* MITT. ♀ × *W. cristata* LDB. ♂ és a *Weisia cristata* LDB. ♀ × *W. crista* MITT. ♂; továbbá ugyane szerzőtől «*Weisia crista*, MITT. ♀ × *W. microstoma*, C. M. ♂.» «Rev. Bryol.» 33e année, 1906, p. 1—2 — leírt hybridus-alkokról nem tesz említést a szerző. J. CARDOT «*Grimmia glauca* CARD. Espèce nouvelle, ou forme hybride?» «Rev. Bryol.» 32e année, 1905, p. 17—19 cikket sem lehet megemlítés nélkül hagyni. — Ref.]. A részletes tárgyalás során foglalkozik a szerző a *Physcomitrella patens* (p. 5—16), a *Physcomitrium pyriforme* (p. 16—31), a *Physcomitrium sphaericum* (p. 33—44), a *Physcomitrella Hampei*-nek: *Physcomitrella patens* × *Physcomitrium sphaericum*-ból eredő (p. 44—51), illetőleg a *Physcomitrella patens* × *Physcomitrium pyriforme*-ből eredő (p. 51—56) combinatio: levél-, szár-, seta- és capsulája anatómiai ismertetésével, a mondottakat szövegközti microscopicus képek után készült rajzokkal világosítva meg. A *Physcomitrella patens* ♀ × *Physcomitrium pyriforme* ♂ combinatióból eredő *Physcomitrella Hampei* a bryolo-

Der Verfasser zählt im allgemeinen Teil (p. 2—4) die bisher bekannten Moosbaste und die wichtigere diesbez. Literatur auf. [Diese könnte nunmehr durch die Arbeiten W. E. NICHOLSON's in der «Revue Bryologique» 32e année, 1905, N° 2 «Notes on two forms of hybrid Weisia» (p. 19—25) ergänzt werden, wo *Weisia crista* MITT. ♀ × *W. cristata* LDB. ♂ und *Weisia cristata* LDB. ♀ × *W. crista* MITT. ♂ beschrieben u. abgebildet wird, ferner: NICHOLSON in der «Rev. Bryol.» 33e année, 1906, p. 1—2 «*Weisia crista*, MITT. ♀ × *W. microstoma*, C. M. ♂» und J. CARDOT in «Rev. Bryol.» 32e année, 1905, p. 17—19, «*Grimmia glauca* CARD. Espèce nouvelle, ou forme hybride?» ergänzt werden. — Ref.]. In dem «Speziellen Teil» beschäftigt sich der Verf. ausführlich mit dem anatomischen Bau der Blätter, des Stengels, der Seta und der Kapsel von *Physcomitrella patens* (p. 5—16), *Physcomitrium pyriforme* (p. 16—31), *Ph. sphaericum* (p. 33—44) und von *Physcomitrella Hampei*, welche teils aus der Combination *Physcomitrella patens* × *Physcomitrium sphaericum* (p. 44—51), teils aber aus: *Physcomitrella patens* × *Physcomitrium pyriforme* (p. 51—56) entstammt. Die Ausführungen werden durch Abbildungen der mikrosk. Befunde versinnlicht. Ein Bastard zwischen *Physcomitrella patens* × *Physcomitrium pyriforme* war in der Bryologie noch nicht bekannt: die betr. Exemplare hat M. PÉTERFI zwischen den

giában eddig nem volt ismeretes, a példákat PÉTERFI M. gyűjtötte Déván, a *Cserna*-vize iszapos, nedves partján, 1905 VI/8-án. Az összehasonlító részben (p. 56—59) a szerző a két kombinációból eredő *Physc. Hampei*-t s azoknak anyai, illetőleg apai részről örökölt tulajdonságait szembe helyezve, oda concludál, hogy némi eltéréstől eltekintve, anatómiai szerkezetükben nagyobb különbség nem állapítható meg. γ.

Stammeltern bei Déva auf schlammigen Stellen des Ufers der *Cserna* am 8/VII. 1905 gesammelt. Im «Vergleichenden Teil» erwähnt der Verf. (p. 56—59), die Eigenschaften der Stammeltern und der Bastarde gegenüberstellend, dass von einigen kleineren Unterschieden abgesehen die zwei Bastarde im anatomischen Bau miteinander vollkommen übereinstimmen. γ.

Dr. L. Rabenhorst's Kryptogamen-Flora von Deutschland, Oesterreich und der Schweiz. — VI. Band: Die Lebermoose (*Musci hepatici* [unter Berücksichtigung der übrigen Länder Europas]). Mit vielen in den Text gedruckten Abbildungen. Bearbeitet von DR. KARL MÜLLER. — Lief. 1—4.

A májmohokkal való foglalkozásra bizonyára igen sok botanikust fog esábitani a czimben megnevezett kiváló munka, mely nagy irodalom felhasználásával, minden nagyobb fejezet után felsoroltan, igen nagy gondnal, instructivus, nagy számú, szövegbe illesztett ábrákkal felszerelten jelent meg.

Szerző a májmohoknak a növényvilágban való helyzetéről (p. 3—5), ált. jellemzésükről (p. 5—6), testük felépítéséről (p. 6—7) szóló részben tárgyalatból kitetszőleg szintén a thallosus alakokat tartja ősiibnek. Mindenesetre meg kellett volna említeni az újabbi, erre vonatkozó v. WETTSTEIN (Handb. d. system. Botanik. II., 1903) és iskolája: PORSCH (Der Spaltöffnungsapparat im Lichte der Phylogenie, Jena, 1905) ellentétes felfogását. A Thallus szerkezete (p. 8—30), a Kormus

Sicherlich werden viele Botaniker durch dieses grundlegende Werk zum Studium der Lebermoose angeregt werden, welches mit Benützung einer reichen Literatur, die nach jedem grösseren Abschnitte aufgezählt wird, mit grosser Sorgfalt verfasst und mit vielen instructiven Abbildungen illustriert erscheint.

Wie aus den Abschnitten über die Stellung der Lebermoose im Gewächsreiche (p. 3—5), über die «Allgemeine Charakteristik» (p. 5—6) u. den «Bau der Lebermoose» (p. 6—7) ersichtlich ist, hält Verfasser die thallosen Formen für die älteren. Jedenfalls hätte hier auch die diesbezügliche neuere, entgegengesetzte Ansicht von WETTSTEIN (Handb. d. system. Botanik. II., 1903) und seiner Schule: PORSCH (Der Spaltöffnungsapparat im Lichte der Phylogenie, Jena, 1905) er-

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1908

Band/Volume: [7](#)

Autor(en)/Author(s): Anonymous

Artikel/Article: [Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ausländische botan. Arbeiten. 257-259](#)